

8. DECEMBER 2021

REFERAT AF GRØNT RÅDS MØDE 24. NOVEMBER 2021

Tilstede:

Danmarks Naturfredningsforening, Flemming Stenild
Dansk Landbrug Sydhavsøerne, John Nielsen
Dansk Ornitologisk Forening, Rene Christensen
Dansk Skovforening, Lars Wilhjelm
Dansk Sportsfiskerforening, Jens Tudvad
Friluftsrådet, John Knudsen
Guldborgsund Sports- og Idrætsråd, Bjarne Boesen

Guldborgsund Kommune: Casper Henriksen, Jacob Klit-Hansen, Anne-Louise Lopez
Bøttger-Rasmussen, Frederik Cordes, Anita Pedersen (ref).

Afbud: Danmarks Jægerforbund Christian Clausen; Naturstyrelsen Mette Skat.

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
UDVIKLING
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING F.
TLF +45 54731000
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSBEHANDLER:
ANITA PEDERSEN
MOB +45 25182325
APED@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER
MAN – ONS KL. 9.00 – 15.00
TORS KL. 9.00 – 17.00
FRE KL. 9.00 – 12.00

1. Velkomst og præsentation

Frederik Cordes bød velkommen. Der var en kort præsentation rundt om bordet.

2. Opfølgning fra sidste møde (fælles tur med TME i Bøtø Nor den 3. september 2020)

Det var en hyggelig tur. Ingen kommentarer til denne.

3. Organisationsændringer i Center for Teknik & Miljø v/ Jacob Klit-Hansen, centerchef

Der blev pr. 1. januar 2021 foretaget nogle organisationsændringer. Jacob Klit-Hansen er tiltrådt som ny centerchef den 1. juni 2021. Der er i den forbindelse foretaget nogle mindre ændringer. Der er rykket rundt på nogle mellemledere. Casper Henriksen er nu leder af myndighed, som har tre underenheder: natur & miljø (Jakob Lysholt), plan & trafik (vakant stilling) og bolig & byggesag (vakant stilling).

Der er etableret en udviklingsafdeling fra 1. januar 2021, som Frederik Cordes er leder af. Frederik Cordes har valgt at stoppe som leder pr 31. december 2021 og fortsætter som projektmedarbejder.

Anita Pedersen er også projektmedarbejder i udviklingsafdelingen.

Ny organisationsopbygning:

4. Evaluering af den forgangne periode. Nyt Grønt Råd pr 1. januar 2022

Nyt fagudvalg for ny byrådsperiode Teknik, Miljø & Klima. Det forventes, at udvalget beslutter at Grønt Råd fortsætter. Der vil så som tidligere blive sendt invitationer ud til hovedforeningerne med lokale repræsentationer.

Det blev anbefalet, at fortsætte samme set-up som der er nu, hvor administrationen er sekretær for udvalget. Det blev også anbefalet, at der skulle være en tættere dialog med fagudvalget fremadrettet.

Historisk har Grønt Råd udarbejdet kommunens Naturpolitik. Naturpolitikken er nu ændret til en Naturstrategi. Det blev anbefalet, at man måske skulle se på, om strategien skulle tilpasse i 2022, således at også klima kom til at spille en større rolle i strategien.

Se vedlagte bilag : "Evaluering Grønt Råds arbejde 2018 – 2021"

5. Solceller og Vindmøller. Status, planlagte og fremtiden incl. Bøtø Nor v/ Casper Henriksen, leder af myndighed

Her er en liste over nye store projekter, som kræver lokalplan i Guldborgsund Kommune:

Allerede etableret:

Stubbekøbing – sol.

Nysted – sol.

Væggerløse – sol.

Toreby – sol.

Planlagte:

1. Vennerslund – sol & vind. Afgørelse er netop kommet fra klagenævnet, som har betydet, at den er sendt retur til projektudvikler.
2. Nr. Alslev – sol. Ideen var op til 300 ha rundt om hele byen. Der sker nu borgerinddragelse omkring placering og størrelse.
3. Vålse – sol. Der kom henvendelse fra fem borgerforeninger, som ønskede inddragelse i udvikling af området ifm projektet. Foreningernes fokus har været udvikling af området ift. stier, shelterpladser, turisme tiltag, udvikling af naturlommer mv.
4. Radsted – sol. Projektet er vedtaget. Der mangler nu kun byggetilladelse.
5. Grænge – sol. Projektet er vedtaget.
6. Væggerløse – sol. Det er koblet på nettet.
7. Bøtø – sol. Anlægget er forslået anlagt indenfor Natura 2000-området. Administrationen har anbefalet, at projektet ikke skulle gennemføres. Politisk besluttede man, at processen skulle fortsætte. Politisk besluttede man derfor også at fremsende ansøgning om dispensation til bolig- og planstyrelsen. Der afventes svar.

For alle projekter gælder det, at energiprojekterne skal tilsidesætte en pulje penge, som vil være til gavn for udviklingen af nærområdet. For solcelle anlæg er det 40.000 kr pr opstillet megawat. Det er midler, som kommunen får tildelt fra projektudvikler. Midlerne skal gå til grønne projekter. Forventer, at Grønt Råd kan hjælpe med hvordan, og hvad midlerne skal /kan kunne anvendes til. Der er fx nu tildelt 1 mio kr fra projektet i Væggerløse.

Overordnet planlægning

Da man lavede vindmølleplanlægning, lavede man en åben proces, hvor man fik forslag om 28 områder, der endte ud med to. Af de to var Vennerslund det ene, som nu er blevet afvist af klagenævnet. Det andet område var Skørringe.

Det er blevet diskuteret, om man skulle lave positiv og negativ områder, hvor der kan opsættes solceller. Men man er ikke afklaret endnu. Forventningen er, at man afslutter de første nye store solprojekter, før man igangsætter nye initiativer.

14. oktober 2021 vedtog byrådet en række skærpede retningslinjer ift. etablering af solceller. Boxen er indsat fra referatet:

1. Afstand til beboelse på 100 meter
2. Bepplantningsbælte hele vejen rundt på 5 meters bredde (svarer til 3 planterækker)
3. Hegning hele vejen rundt om så der kan sættes græssende dyr ud
4. At borgernes mulighed for at færdes ad etablerede stier og spor i landskabet ikke forringes
5. Hvis et solcelleanlæg placeres inden for internationale naturbeskyttelsesområder, så har bygherre ansvaret for at udarbejde en vurdering af projektets konsekvenser for naturbeskyttelsesområdet
6. Solcelleanlæggets konsekvenser for værdifulde landskaber og vigtige naturarealer vurderes i en helhed, og anlæg, hvor konsekvenserne for omgivelserne bliver store, kan ikke forventes at opnå godkendelse.

**6. DK 2020. v/ Anne-Louise Lopez Bøttger-Rasmussen projektleder
allbr@guldborgsund.dk**

På COP21 i Paris blev der indgået en aftale, som forpligtiger landene, der skrev under til at indføre en reduktion af CO₂. Danmark skrev under. På den baggrund har Folketinget den 1. juni 2020 vedtaget den første klimalov som medfører 70% reduktion af udledning af drivhusgasser i 2030 og klimaneutralt Danmark i 2050. Baseret på dette er kommunerne nu forpligtiget til at udarbejde en klimahandlingsplan.

Baseret på klimaloven har Kommunernes Landsforening sammen med den økonomiske tænketank Contico og Realdania udviklet konceptet DK2020. Alle kommuner i Danmark (på nær Københavns Kommune – de er med i en anden aftale) har tiltrådt sig DK2020.

Målet er, at denne klimahandlingsplan skal vise vej til en CO₂ neutral kommune senest i 2050. Der udarbejdes en statuskortlægning, hvor vi er ved start. Det er allerede sket for os i Guldborgsund Kommune. Næste skridt er mål og scenarier...hvor vil vi hen? Baseret på dette skal der udarbejdes en handlingsplan, som indeholder hvem, hvornår og hvordan ikke mindst økonomi.

I DK 2020 er der fire hovedelementer:

- 1) En reduktionssti der viser vejen til en klima neutral kommune inden for de næste 29 år
- 2) Hvordan planlægger vi de klimatilpasninger, der skal finde sted
- 3) Engagere lokalplansamfundet
- 4) Beskrivelse af aktører og samarbejdspartnere som kan inddrages i denne proces

Rambøll har lavet en analyse af, hvordan CO₂ udledningen på tons er fordelt i Guldborgsund Kommune. Her er følgende opdelt: Landbrug 41%, transport 26%, energi 25%, kemi 1%, affald 1% og spildevand 0,01%.

Forslag til virkemidler:

- Udtagning af landbrugsjorde
- Helhedsvurdering af landbruget
- Skovrejsning
- Ændret gyllehåndtering
- Gennemgang af landbrugsbygninger mv. for energibesparelser
- Omlægning af arealer
- Ændret foder
- Ændret produktion

DK2020 projektbeskrivelsen skal godkendes senest april 2023 af Contico. Inden da skal borger, foreninger, aktører inddrages og tillige have den i en høring, og den skal også godkendes politisk. Så vi har travlt!

Hvad vil være Grønt Råds interesse i at indgå i dette projekt? Inddragelse afhænger af det nye Grønne Råds kommissorium. Hvis det forventes, at kommissorium blive det samme, så vil det primært være på den grønne del, hvor rådet vil have fokus på biodiversitet.

Et forslag om inddragelse kunne være en temadag om, hvordan Naturstrategi og Klimapolitikken hænger sammen. Det kunne være en fælles dag mellem Grønt Råd og Byrådet, hvor DK2020 var udgangspunktet.

Forslag også at huske at indarbejde ophold i naturen, bevægelse og turisme som en aktivitet.

Der var mulighed for at DK2020 kan komme og blive præsenteret på foreningernes bestyrelsesmøder, og den vej rundt skabe en debat.

Oplægget vedlægges som bilag til referatet.

7. Turisme og turismetiltag i Guldborgsund Kommune v/ Frederik Cordes

Ift den politiske organisering så er der tre udvalg, der arbejder med turisme: Teknik-, Miljø- & Ejendomsudvalg, Kultur- Fritid & Bosætningsudvalg samt §17 stk.4 Landdistrikt- og Turismeudvalg. Dernæst er der Business Lolland-Falster, som kommunen har hyret ind til turisme tiltag. På den baggrund er der ikke nogen samlet tilgang til emnet.

Der findes mange forskellige projekter under de forskellige udvalg som fx: Destination Sydfalster, Naturlandet Lolland-Falster, Tourbo Interreg projekt om formidling og turisme, MULD, EU LIFE Horreby Lyng, Bøtøskoven mv. Det er projekter på forskellige niveauer.

Udvalget konkluderede at turisme er fint, men det skal ikke ske på bekostning af biodiversiteten. Væsentligt at der også er områder, som udlægges til "ingen adgang" for publikum, så biodiversiteten prioriteres. Udvalget finder, at det er meget uheldigt, at der ikke er en overordnet strategi eller politik for turismetiltag.

8. Status på Natura 2000-handleplanerne v / Anita Pedersen

Der har hidtil været seks Natura 2000-områder:

- 168 Præstø Fjord og Grønsund
- 173 Guldborgsund, Bøtø Nor mv.
- 174 Maltrup Skov
- 175 Horreby Lyng og Listrup Lyng
- 176 Krenkerup Haveskov
- 177 Maribosøerne

I forbindelse med revision af Natura 2000-områderne i 2019 kom der to nye til (tre – 256 er to områder).

- 256 Bangsebro Skov og Sønder Kohave
- 257 Halskovvænge

Derudover blev Maribosøerne udvidet mod øst på den anden side af Hejredevej, så statens areal i Lysebromose kom med.

Basisanalyse blev udgivet i juni 2020. Der afventes, at Staten udgiver nye Natura 2000-planer i høring ved udgangen af november 2021. Det vides ikke, hvornår de kommer. Når planerne er godkendte, så skal kommunerne i gang med at lave nye Natura 2000-handleplaner.

Status for kommunens og lodsejerne indsats i områderne inden for det sidste stykke tid:

168 Præstø Fjord og Grønsund. Begrænset område der ligger i kommunen. Få ha strandeng. Ingen indsats.

173 Guldborgsund, Bøtø Nor mv. Der er igangsat initiativer med rydning og hegn af strandenge finansieret af bl.a. eksterne fondsmidler. Dernæst er der igangsat initiativer om bekæmpelse af rotter, kortlægning af fugle og rydning af uønsket opvækst på øer & holme også til dels finansieret af fonds midler. Kommunen er samarbejdspartnere i et projekt med DCE, Århus Universitet om gæs & biodiversitet, hvor der er fokus på kortlægning og afværgeforanstaltning i forbindelse med de tusinder af bramgæs, der besøger vores region. Aktiviteter i Bøtø Nor med Naturfonden understøtter også planen.

174 Maltrup Skov. Der har været dialog med lodsejer omkring plantning af nye egetræer uden for området.

175 Horreby Lyng og Listrup Lyng EU LIFE Østdanske Højmoser er afsluttet. Af-rapportering er blevet godkendt ☺ Der er udarbejdet en forvaltningsplan for de næste 10 år med årlige indsatser, som kommunen er forpligtiget til at udføre.

176 Krenkerup Haveskov Der har været dialog med lodsejer omkring plantning af nye egetræer uden for området.

177 Maribosøerne Aage V. Jensens fonde her købt det meste af Søholt Gods. Kommunen er i en positiv og konstruktiv dialog med fonden omkring forvaltning af arealerne. Kommunen er sammen med Hejrede-Godssø pumpelag i gang med at undersøge mulighederne for et lavbundsprojekt i området.

9. Lavbundsprojekter v / Anita Pedersen

Der er blevet fremsendt seks ansøgninger om forprojekter til statens lavbunds-pulje i 2020. Der er i øjeblikket igangsat forundersøgelse i flere af områderne. Der afventes resultater fra forundersøgelserne, om de lever op til kriterier for finansiering. Dernæst er der igangsat dialog med lodsejere for at afsøge mulighederne for etablering af lavbundsprojekter.

Der er ligeledes fremsendt otte ansøgninger om forprojekter til statens lavbunds-pulje i 2021. Der afventes svar på ansøgningerne.

10. Biodiversitetspulje 2022 og 2023 v/ Frederik Cordes

I budgetforliget for 2022 har byrådet tildelt 3 mio. kr. til et klimaprojekt ved Hejredesø.

Derudover ligger der en biodiversitetspulje. Der er 500.000 kr. i 2021, 3 mio. i 2022, 3 mio. i 2023 og 3 mio. i 2024.

Forslag fra Grønt Råd til projekter og initiativer modtages med glæde.

Grønt Råd tilkendegiver interesse i, at være medvirkende til en prioritering af projekter.

11. Nyt fra deltagerne

Friluftsrådet har et nyt projekt kaldet "Find nye veje". Det er en hjemmeside, hvor man uploader fotos om skilte, der er fejlplaceret. Hvis der kommer henvendelser ind, vil Friluftsrådet sikre, at det bliver sendt til kommunen.

DN arbejder meget med "vild med vilje" konceptet særligt ift. grøftekanter. DN finder, at der er en opgave for at få borgerne til at holde op med at slå grøftekanter med plæneklippere.

Lystfiskerforeningen fra Nykøbing og omegn er netop fyldt 100 år. Der har været holdt en lille reception, og der er udgivet et festskrift.

Der er kommet nye udsætningsplaner for havørred. Man har fjernet udsætning af yngel af havørred i vandløbene. I stedet udsættes der halvårsyngel pga. bedre overlevelse. Der er ikke god overlevelse på yngel, det kan skyldes, at der ikke er gode steder, hvor de kan gemme sig. Der er derfor brug for at ligge sten ned i vandløbet. Men der er så interessekonflikter omkring det, da der er bekymring for, at det vil hæmme vandgennemstrømning.

12. Eventuelt

Hvad er status på BNBO områderne? FC vil sikre, at der bliver udsendt en status fra administrationen.

Opfordres til, at administrationen opprioriterer de gamle §3 registreringer af vandløb og grøfter.

Der er en sag på vej omkring Bjørneklo bekæmpelse til TME.

Gedser Odde. Der er nogle lokale, der har udarbejdet en naturplan for området, uden at inddrage lodsejer. Så på den baggrund er kommunen ikke med i dette arbejde. For projekt Destination Sydfalster er der en positiv dialog mellem kommunen og lodsejer i området omkring Gedser Odde. Lods-ejer er i færd med at afklare sine planer/ønsker og efterfølgende gennemføres politisk dialog.

